

شورای عالی حوزه های علمیه

آیین نامه تأسیس، توسعه، فعالیت و انحلال مجتمع های عالی حوزوی

شماره مصوبه: ۱۷۱۷

شماره جلسه: ۱۶۳

تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۱۱/۰۷

تاریخ ابلاغ: ۱۴۰۱/۱۱/۲۶

مرجع تصویب: شورای عالی حوزه های علمیه

مقدمه: در راستای اجرای مصوبه 1382 شورای گسترش حوزه های علمیه و به منظور ضابطه مند نمودن تأسیس و توسعه و انحلال مجتمع های عالی حوزوی «آیین نامه تأسیس، توسعه، فعالیت و انحلال مجتمع های عالی حوزوی» به شرح ذیل تدوین گردید؛ در این آیین نامه به مراکز تخصصی، مؤسسات آموزش عالی و مدارس علمیه به اختصار "واحد آموزشی" و به مجتمع های عالی حوزوی به اختصار "مجتمع" از واحدهای آموزشی، پژوهشی، تبلیغی فرهنگی و ^[1] واحد به مجموع حداقل **ماده 1**. اطلاق می شود. کلیات و تعاریف فصل اول: مهارتی حوزوی که هر کدام از آنها با اخذ مجوزهای لازم و در چارچوب مأموریتها و شرح وظایف خود، تحت عنوان یک مدیریت: در تأسیس یک مجتمع تنوع واحدهای مذکور لازم نیست؛ بنابراین یک مجتمع می-تبره **1** واحد اداره شوند، «مجتمع» گفته می شود. تواند از سه واحد آموزشی و یا سه واحد پژوهشی و یا تلفیقی از این واحدها تأسیس گردد. حداقل وجود دو واحد آموزشی یا دو واحد: مجتمع حوزوی به دو صورت ذیل **تبره 2** پژوهشی یا یک واحد آموزشی و یک واحد پژوهشی در تأسیس یک مجتمع ضرورت دارد. تأسیس و فعالیت می نمایند. الف) مجتمع عالی وابسته: واحدی است که با مجوز شورای گسترش حوزه های علمیه توسط مرکز مدیریت حوزه های علمیه تأسیس شده و در سیاستها، خط مشیها، مقررات و تشکیلات تابع مرکز مدیریت حوزه های علمیه بوده و هزینه های مالی آن توسط مرکز مذکور تأمین می شود.

1. مقصود از واحد، سازمان مشخصی است که براساس مصوبات شورای عالی حوزه های علمیه و یا شوراهای اقماری آن ^[1]

مانند شورای گسترش حوزه های علمیه و شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی، تأسیس و اداره می شود. ب) مجتمع

عالی غیر وابسته: واحدی است که با مجوز شورای گسترش حوزه های علمیه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی تأسیس

شده و در سیاستها، خط مشیها، مقررات و تشکیلات تابع مرکز مدیریت حوزه های علمیه بوده و هزینه های مالی آن

: در صورت نیاز و با تشخیص مدیر حوزه‌های علمیه، مجتمع عالی غیرتبصره توسط مؤسس و هیئت امانت تأمین می‌شود. اهداف راه‌اندازی مجتمع - ماده 2. اهداف: وابسته می‌تواند از حمایت مالی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برخوردار شود. عبارتند از:

- مدیریت بهینه دانش و رشته‌های حوزوی و ایجاد خط معیار در علوم مختلف؛
- زمینه‌سازی به منظور توسعه و تعمیق علوم حوزوی و تربیت نیروهای مستعد؛
- هدایت فرآیندهای علمی و تسهیل در تبادل اطلاعات و تجربیات واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
- تسریع و تسهیل در امور آموزشی، پژوهشی، تهذیبی، تبلیغی و اجرایی واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
- بهینه‌سازی و ساماندهی منابع انسانی و مالی، تجهیزات و فضای کالبدی در جهت کاهش هزینه‌های مرتبط و استفاده هرچه بهتر از امکانات و ظرفیت‌های موجود؛

هدایت، حمایت و نظارت بر توسعه غیرتبصره فرآیندها، اهداف ماده 3. این فصل در صورت مجتمع‌گنجان وابسته

- مؤسس یا هیئت مؤسس؛
- هیئت امانت؛
- شورای مجتمع؛
- مجتمع غیروابسته با تقاضای اشخاص حقیقی و حقوقی و موافقت شورای گسترش حوزه‌های ماده 4. مدیر مجتمع. شرایط متقاضی تأسیس مجتمع غیروابسته به شرح ذیل ماده 5. علمیه براساس این آیین‌نامه تأسیس می‌گردد. می‌باشد:

- اعتقاد و التزام به ولایت فقیه و پایبندی به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛
- التزام به رسالت‌ها، ارزش‌های اسلامی و شئون روحانیت؛
- برخوردار از حسن سابقه، حسن شهرت و دارا بودن صلاحیت‌های اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛
- توانایی تأمین مکان، تجهیز و تأمین مالی مجتمع؛
- توانایی جذب نیروی علمی، تربیتی و اداری متناسب با عرصه فعالیت مجتمع، برابر شرایط و ضوابط مربوطه؛

در صورت نیاز از کفایت حوزوی، مشارکت‌گنجی لایحه‌میتناحوزوی عراضته فعالیت به مجتمع اوتتحلیل و طرح اچهار تبصره:

دستورالعمل شورای گسترش حوزه‌های علمیه، حداقل معادل با مدرک تحصیلی سطح چهار تشخیص داده شود. در صورتی که مؤسس از ماده 7. متقاضی تأسیس باید به تأیید شورای گسترش، طومرهای علمی و جزیست. ماده 6.

اشخاص حقوقی باشد، باید دارای هویت حوزوی و صلاحیت‌های لازم بوده و در مراجع ذی‌صلاح به ثبت رسیده باشد. **تبصره:** همچنین برابر اساسنامه یا مصوبات هیئت امنای آن واحد حقوقی، مجاز به تأسیس مجتمع حوزوی باشد. در صورتی که متقاضی تأسیس، هیئت مؤسس باشد، حداقل یکی از اعضای آن باید حائز شرط بند 6 ماده 5 باشد. وظایف مؤسس در مجتمع غیر وابسته به شرح ذیل می‌باشد: **ماده 8.**

- تأمین فضای آموزشی مناسب، تجهیزات و امکانات آموزشی- پژوهشی، تہذیبی- تربیتی و تبلیغی مورد نیاز در چارچوب ضوابط و معیارهای اعلامی؛
- تأمین هزینه‌های جاری و عمرانی مجتمع؛
 - ایجاد منابع پایدار و جذب منابع مالی جدید برای مجتمع متناسب با شئونات حوزه‌های علمیه و در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب؛
 - حفظ و نگهداری اموال و مستغلات عمده مجتمع؛

بجایگزینی موضوع فعالیت مجتمع و تلاش تشریحی، هیئت علمی و فقهی جدیدی، اطمینان و تقوالت تفویضی به تبصره:

مدیر مجتمع می‌باشد.

- پرداخت حقوق و مزایا، بیمه و سنوات نیروهای علمی، اداری و خدماتی مجتمع در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب؛
- نظارت بر اجرای ضوابط و مقررات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه در مجتمع؛

در پیشنهاد اعضای هیئت امنای مجتمع، مدیران حوزه‌های علمیه و هیئت امنای مجتمع، پیشنهادها صرفاً در حکم تبصره:

در مجتمع غیروابسته در صورت فوت یا استعفای مؤسس، وظایف ایشان موقتاً **ماده 9.** می‌باشد. برعهده رئیس هیئت امنای مجتمع خواهد بود. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه موظف است حداکثر ظرف مدت 6 ماه نسبت به معرفی جانشین مؤسس به شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید، اقدام مؤسس می‌تواند برای بعد از حیات خود جانشین معرفی نماید؛ جانشین مذکور به **تبصره 1:** نماید. استعفای مؤسس باید به **تبصره 2:** شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید، معرفی خواهد شد. در صورت فوت مؤسس، وصی ایشان و یا متولی ساختمان **ماده 10.** تأیید مدیر حوزه‌های علمیه برسد. مجتمع و واحدهای زیرمجموعه آن، لزوماً به عنوان جانشین مؤسس مجتمع نخواهند بود. تعیین جانشین اعضای هیئت امنای **ماده 11.** مؤسس براساس ضوابط مقرر در این آئین‌نامه صورت خواهد گرفت.

مجتمع باید دارای شرایط ذیل باشد:

- اعتقاد و التزام به ولایت فقیه و پابندی به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛
- التزام به رسالت‌ها، ارزش‌های اسلامی و شئون روحانیت؛
- برخوردار از حسن سابقه، حسن شهرت و دارا بودن صلاحیتهای اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛
- اعضای هیئت امناء، حداکثر 9 نفر می‌باشند **ماده 12**. توانمندی در انجام دادن وظایف محوله؛

که عضویت افراد زیر، الزامی است:

- نماینده مدیرحوزه‌های علمیه؛
- مدیر حوزه علمیه استان محل تأسیس و فعالیت مجتمه؛
- یک نفر از پژوهش‌گران حوزوی، متناسب با عرصه فعالیت مجتمه؛
- دو نفر از مدرسین سطوح عالی، حداقل دارای پنج سال سابقه تدریس در سطوح عالی (سطح 2 و 3 فقه و اصول) و یا دارای پنج سال سابقه تدریس در سطح 3 و 4 رشته‌های مجتمه؛
- مدیر مجتمه؛

در موارد خاص به تشخیص مدیر حوزه‌های علمیه، به جای مؤسس، نماینده **مؤسس تبصره 1**:
اعضای موضوع بند 3 و 4 توسط مؤسس پیشنهاد و **تبصره 2**: می‌تواند عضو هیئت امناء شود.
پس از تأیید مدیر حوزه‌های علمیه با حکم ایشان منصوب می‌شوند. مدت این احکام سه سال می‌باشد و انتخاب مجدد ایشان بلامانع است. در صورت عدم تأیید افراد پیشنهادی، مؤسس در صورت نیاز، شورای گسترش حوزه‌های **تبصره 3**: موظف به پیشنهاد افراد جدید می‌باشد.
علمیه می‌تواند تعداد اعضای هیئت امناء را با عضویت افراد حقیقی واجد صلاحیت‌های موضوع در ابتدای تأسیس، اعضای هیئت امناء، **باید ماده 13**. ماده 11 حداکثر تا 9 نفر افزایش دهد.
رئیس هیئت امناء و دبیر آن، توسط اعضاء، انتخاب **ماده 14**. به تأیید شورای گسترش برسند.
هیئت امناء، حداقل دو ماه یک بار، به دعوت رئیس هیئت امناء، تشکیل **ماده 15**. می‌شود.
جلسه می‌دهد. در صورت لزوم، به پیشنهاد مدیر مجتمع یا سه نفر از اعضاء، پس از تأیید رئیس نحوه اداره جلسات هیئت امناء، بر اساس **تبصره**: هیئت امناء، جلسه فوق‌العاده تشکیل می‌شود.
دستورالعملی - که با همکاری معاونت آموزش و معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه تهیه و به تأیید

مجتمع غیر وابسته و واحدهای زیر ماده 16. مدیر حوزه‌های علمیه می‌رسد- خواهد بود.

ماده 17. مجموعه آن دارای یک هیئت امناء تحت عنوان «هیئت امنای مجتمع» می‌باشند.

وظایف و اختیارات هیئت امنای مجتمع عبارت است از:

- تصویب اهداف و سیاست‌ها و خط مشی‌های اجرایی مجتمع؛
- جلب کمک‌های مالی و امکانات، از اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت ضوابط و مقررات و شئونات حوزوی؛
- نظارت بر فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی، پژوهشی و تبلیغی مجتمع؛
- بررسی و تصویب بودجه جاری، عمرانی و تحقیقاتی مجتمع؛
- بررسی پیشنهاد هر نوع توسعه یا انحلال واحدهای تابعه، دوره‌های آموزشی و تصویب یا اجرای رشته‌ها یا گرایش‌های تحصیلی واحد آموزشی، و ارجاع به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- پیشنهاد نصب، عزل، پذیرش و ارسال استعفای مدیر مجتمع، به مدیر حوزه های علمیه، جهت اقدام مقتضی؛
- پیشنهاد معاونان مجتمع به شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید؛
- پیشنهاد انحلال مجتمع به مرکز مدیریت حوزه های علمیه؛
- نظارت بر رعایت مقررات استخدامی و ضوابط پرداخت حقوق و مزایا، حق بیمه و سنوات کارکنان در مجتمع در چارچوب مصوبات شورای عالی و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- نظارت بر رعایت ضوابط مصوب پرداخت حق‌التحقیق، حق‌التدریس، حق‌الترجمه، حق‌التألیف و نظایر آن در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب؛
- نظارت بر رعایت آیین‌نامه‌های اداری، مالی و معاملاتی مصوب؛
- بررسی و تصویب آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مورد نیاز هیئت امناء و مجتمع در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب؛

هیئت امناء مصوبتوانند دفتر و الحسینای و یتیم‌ها و وظایفی داخلی، با رعایت ضوابط و مقررات مصوب ماده 18.

مجتمع غیر وابسته دارای شورایی تحت عنوان «شورای مجتمع» با ترکیب ذیل خواهد ماده 19.

بود: الف) مدیر مجتمع؛ ب) مؤسس یا نماینده ایشان؛ ج) مدیران واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
د) معاونین مجتمع؛ هـ) یک نفر از اساتید با سابقه حوزه‌های علمی، متناسب با حوزه فعالیت
استاد موضوع این بند **تبصره: مجتمع** به عنوان نماینده مدیر حوزه‌های علمی به انتخاب ایشان؛
با حکم مدیر حوزه‌های علمی به مدت 3 سال منصوب می‌شود؛ انتصاب مجدد ایشان بلامانع
است. و) حداکثر دو نفر از مدیران گروه‌های علمی- تربیتی و مهارتی، هر واحد زیر مجموعه
رئیس شورای مجتمع و **دبیر ماده 20**. مجتمع به تناسب موضوع و به انتخاب مدیر آن واحد.
نحوه اداره جلسات شورای **ماده 21**. آن، در اولین جلسه توسط اعضاء انتخاب می‌شوند.
مجتمع، بر اساس دستورالعملی - که با همکاری معاونت آموزش و معاونت پژوهش حوزه‌های
وظایف و اختیارات **ماده 22**. علمی تهیه و به تأیید مدیر حوزه‌های علمی می‌رسد- خواهد بود.
شورای مجتمع به شرح ذیل می‌باشد:

- بررسی و تصویب سیاست‌های علمی مجتمع در حوزه دانشی خود در چارچوب مصوبات
شورای عالی حوزه‌های علمی و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمی؛
- بررسی و تصویب برنامه‌های بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت مجتمع و واحدهای زیر
مجموعه در چارچوب مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمی و مقررات مرکز مدیریت
حوزه‌های علمی؛
- بررسی و تأیید کلیات، سرفصل‌ها، جداول دروس و یا اصلاح آنها - که توسط واحدهای
زیر مجموعه پیشنهاد می‌شود- و ارجاع به مراجع ذیصلاح جهت تصویب.
- نیازسنجی علمی، تهذیبی- تربیتی و مهارتی اساتید و کارکنان به منظور توانمندسازی و
بررسی کارشناسی مفاد بندهای فوق در یک گروه علمی **ارتباط آموزش عالی و گروه‌های تبصره:**
علمی تربیتی واحدهای زیر مجموعه مجتمع صورت خواهد گرفت. دستورالعمل اجرایی این
تبصره توسط معاون آموزش حوزه‌های علمی تهیه و با تأیید مدیر حوزه‌های علمی ابلاغ خواهد
شد.
- بررسی و تصویب تقویم آموزشی سال تحصیلی پیشنهادی واحدهای زیر مجموعه در
چارچوب مقررات مرکز مدیریت؛
- بررسی و تأیید اعضای پیشنهادی گروه‌های علمی - تربیتی و گروه‌های پژوهشی

واحدهای زیر مجموعه؛

پیشنهاد ظرفیت پذیرش طلاب واحدهای زیر مجموعه به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

بررسی و ارزیابی گزارش‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های واحدهای تابعه و تصویب راه‌کارهای شرایط مدیر مجتمع در مجتمع غیر وابسته به شرح ذیل **ماده 23**. ارتقائی و اصلاحی. می‌باشد:

- التزام عملی به ولایت فقیه و وفاداری به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛
- التزام به رسالت‌ها، ارزش‌های اسلامی و شئون روحانیت؛
- برخورداری از حسن شهرت و دارا بودن صلاحیت‌های اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛

برخوردار از فضل حوزوی، شایستگی‌های لازم متناسب با عرصه فعالیت

در صورتی که فرد پیشنهادی، مدرک تحصیلی متوسط‌الدرجی، سطح چهارم، **تبصره:**

باید مراتب علمی وی بر اساس دستورالعمل شورای گسترش حوزه‌های علمیه، حداقل معادل با مدرک تحصیلی سطح چهارم تشخیص داده شود.

در موارد ضروری با تشخیص مدیر حوزه‌های علمیه و تأیید هیئت مدیره، **تبصره:**

حوزه‌های علمیه تصدی مدیریت مجتمع عالی غیر وابسته توسط اتباع غیر ایرانی بلامانع است.

- تلبس دائم به لباس روحانیت؛

در صورت احراز توانمندی‌های لازم و شئون صداقت‌ها و آهود اکثر هرگز نباید **تبصره:**

حوزه‌های علمیه، رعایت حداکثر سن موضوع این بند، لازم نیست.

- تأهل؛

مدیر مجتمع غیر وابسته با پیشنهاد هیئت مدیره و تأیید هیئت مدیره، **ماده 24**.

حوزه‌های علمیه و با حکم مدیر حوزه‌های علمیه به مدت 3 سال منصوب می‌شود؛

عزل مدیر مجتمع غیر وابسته با پیشنهاد **ماده 25**. انتصاب مجدد ایشان بلامانع است.

هیئت امانت و تأیید مدیر حوزه‌های علمیه می‌باشد؛ مدیر حوزه‌های علمیه می‌تواند

قبول استعفای **ماده 26**، راساً نسبت به عزل مدیر مجتمع غیر وابسته اقدام نماید. حداکثر ظرف مدت دو ماه **ماده 27**، مدیر مجتمع با مدیر حوزه‌های علمیه می‌باشد. پس از عزل، استعفاء یا فوت مدیر مجتمع، باید فرد پیشنهادی از طرف هیئت اماناء به شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید، معرفی گردد؛ تا تأیید نهایی مدیر جدید، یک نفر به انتخاب مدیر حوزه‌های علمیه به عنوان سرپرست مجتمع حداکثر به مدت 6 هیئت اماناء موظف است دو ماه قبل از اتمام **ماده 28**، ماه ادای وظیفه می‌نماید. مدیریت نسبت به معرفی مدیر اقدام نماید؛ تا تأیید مدیر جدید، مدیر قبلی (پس از اتمام مدت مدیریت خود) به عنوان سرپرست، حداکثر به مدت 6 ماه ادای وظیفه خواهد وظایف و اختیارات مدیر مجتمع به شرح ذیل می‌باشد: **ماده 29**، نمود.

- مدیریت کلان امور آموزشی، پژوهشی، تہذیبی، تبلیغی و اجرایی مجتمع
براساس مصوبات شورای عالی و مقررات مرکز مدیریت؛
- ایجاد هماهنگی، هم‌افزایی و وحدت رویه در میان واحدهای زیر مجموعه
مجتمع؛
- پیشنهاد اهداف، سیاست‌ها و خط مشی‌های اجرایی مجتمع در چارچوب
مصوبات شورای عالی و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به هیئت
امناء؛
- تعامل اثربخش با مراکز علمی و اجرایی مرتبط در سطح ملی و استانی در
چارچوب ضوابط و مقررات؛
- تهیه و پیشنهاد آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مورد نیاز مجتمع و پیشنهاد به
هیئت اماناء؛
- پیشنهاد معاونین مجتمع به هیئت اماناء جهت تأیید و پیشنهاد به شورای گسترش
حوزه‌های علمیه؛
- نصب معاونین مجتمع پس از تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه و نیز عزل
و قبول استعفای ایشان؛
- تهیه و پیشنهاد کلیات برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، تہذیبی - تربیتی و تبلیغی

به شورای مجتمعه؛

- صدور احکام اعضای گروه‌های علمی تربیتی واحدهای زیر مجموعه مجتمعه؛
- تهیه و پیشنهاد هر نوع توسعه یا انحلال واحدهای تابعه، دوره‌های آموزشی و تصویب یا اجرای رشته‌ها یا گرایش‌های تحصیلی واحد آموزشی به هیئت امناء؛

- تهیه و تنظیم بودجه جاری، عمرانی و تحقیقاتی مجتمعه و پیشنهاد به هیئت امناء؛

- زمینه‌سازی استفاده از ظرفیت اساتید، نخبگان و فارغ‌التحصیلان واحدهای زیر مجموعه مجتمعه؛

- برنامه‌ریزی در خصوص ارتقاء سطح دانشی، مهارتی و تهذیبی- اخلاقی مدیران، معاونین و اساتید مجتمعه؛

- تأیید و نظارت بر کلیه امور مالی، انعقاد قراردادها، اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور مجتمعه در حدود وظایف و اختیارات خود و نیز در مواردی که مؤسس به ایشان تفویض می‌نماید؛

- ارائه گزارش عملکرد سالانه مجتمعه و سایر گزارش‌های درخواستی به هیئت امناء و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

- انجام سایر وظایف محوله مرتبط از طرف مرکز مدیریت حوزه‌های

در صورت بروز یکی از شرایط ذیل، مجتمعه، بوسیله هیئت امناء مقرر در ماده 30.

مصوبه 1080 شورای عالی حوزه‌های علمیه حسب مورد با تصویب شورای گسترش حوزه‌های علمیه در مسیر توقف پذیرش، توقف فعالیت و انحلال، قرار خواهد گرفت:

- عدم رعایت مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

- فقدان یکی از شرایط مقرر در ماده 5 این آئین‌نامه در مؤسس؛

- عدم تأمین کیفیت مناسب آموزشی، پژوهشی و تربیتی؛

• عدم تأمین مناسب نیروی علمی و اجرایی مجتمعه؛

• عدم تأمین مناسب مالی مجتمعه؛

• تقاضای حداقل دو سوم اعضای هیئت امناء مجتمعه؛

• احراز عدم نیاز به فعالیت مجتمع توسط مرکز مدیریت حوزه‌های

ارکان مجتمع وابسته، عبارت‌اند از: **ماده 31**. فصل سوم: **علمیت** وابسته

• شورای مجتمعه؛

تقاضای تأسیس مجتمع وابسته با پیشنهاد مرکز مدیریت حوزه‌های **ماده 32**.

علمیه و تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه صورت می‌گیرد؛ پس از

موافقت شورای گسترش حوزه‌های علمیه با تأسیس مجتمع وابسته، ساختار

و سازمان نفرات آن باید به تأیید شورای عالی حوزه‌های علمیه برسد. فعالیت

مجتمع وابسته پس از تأیید شورای عالی حوزه‌های علمیه رسمیت می‌یابد.

تغییر مجتمع غیروابسته دارای مجوز تأسیس و فعالیت از شورای **ماده 33**.

گسترش حوزه‌های علمیه به مجتمع وابسته باید به تأیید شورای عالی حوزه-

مجتمع وابسته دارای شورایی تحت عنوان **ماده 34**. های علمیه برسد.

«شورای مجتمعه» با ترکیب ذیل خواهد بود: الف) مدیر مجتمعه؛ ب) مدیران

واحدهای زیر مجموعه مجتمعه؛ ج) معاونین مجتمعه؛ د) یک نفر از اساتید با

سابقه حوزه‌های علمیه، متناسب با حوزه فعالیت مجتمع به عنوان نماینده

استاد موضوع این بند با حکم مدیر حوزه‌های **تبصره**: مدیر حوزه‌های علمیه؛

علمیه به مدت 3 سال منصوب میشود؛ انتصاب مجدد ایشان بلامانع است.

ه) حداکثر دو نفر از مدیران گروه های علمی- تربیتی و مهارتی، هر واحد

ماده 34 زیر مجموعه مجتمع به تناسب موضوع و به انتخاب مدیر آن واحد؛

رئیس شورای مجتمع و دبیر آن، در اولین جلسه توسط اعضاء انتخاب **35**.

نحوه اداره جلسات شورای مجتمع، بر اساس **ماده 36**. می‌شوند.

دستورالعملی - که با همکاری معاونت آموزش و معاونت پژوهش حوزه‌های

وظایف و علمیه تهیه و به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه می‌رسد- خواهد بود.

وظایف و اختیارات شورای مجتمع ماده 37. اختیارات شورای مجتمع:

به شرح ذیل می‌باشد:

- بررسی و تصویب خط مشی‌ها، سیاست‌های علمی و اجرایی مجتمع در حوزه دانشی خود در چارچوب مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- بررسی و تصویب برنامه‌های بلند مدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت مجتمع و واحدهای زیر مجموعه در چارچوب مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- بررسی و تأیید کلیات، سرفصل‌ها، جداول دروس و یا اصلاح آن‌ها - که توسط واحدهای زیر مجموعه پیشنهاد می‌شود و ارجاع به مراجع ذیصلاح جهت تصویب.

نیازسنجی علمی، تہذیبی- تربیتی و مهارتی اساتید و

کارکنان به منظور توانمندسازی و ارائه آموزش‌های مورد

بررسی کارشناسی مفاد بندهای فوق در یک گروه **علمی تبصره:**

مرکب از اعضای گروه‌های علمی تربیتی مجتمع صورت خواهد

گرفت. دستورالعمل اجرایی این تبصره توسط معاون آموزش

حوزه‌های علمیه تهیه و با تأیید مدیر حوزه‌های علمیه ابلاغ خواهد

شد.

• بررسی و تصویب آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های داخلی

پیشنهادی از سوی مدیر مجتمع؛

• بررسی و تصویب پیشنهادهای مدیر مجتمع در خصوص

تأسیس، توسعه و راه‌اندازی شعب، انحلال واحدهای تابعه

و اجرای رشته‌های جدید مصوب مرتبط، با توجه به

ضرورت‌ها، نیازها و اهداف و مأموریت‌های مجتمع و ارجاع

به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

- بررسی و تصویب تقویم آموزشی سال تحصیلی پیشنهادی واحدهای زیر مجموعه در چارچوب مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- بررسی و تأیید اعضای پیشنهادی گروه‌های علمی - تربیتی و گروه‌های پژوهشی واحدهای زیر مجموعه؛
- پیشنهاد ظرفیت پذیرش طلاب واحدهای زیر مجموعه به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- بررسی و ارزیابی گزارش‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های واحدهای تابعه و تصویب راهکارهای ارتقائی و اصلاحی؛
- بررسی بودجه پیشنهادی مجتمع و ارجاع به مرکز مدیریت

شرایط مدیر مجتمع به شرح ذیل در آئیننامه ماده 38.

- اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه و وفاداری به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛
- التزام به رسالت‌ها، ارزش‌های اسلامی و شئون روحانیت؛
- برخورداری از حسن شهرت و دارا بودن صلاحیت‌های اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛
- برخوردار از فضل حوزوی، شایستگی‌های لازم متناسب

در صورتی که فعالیت پیشنهادی دارای رکن تخصصی و پژوهشی نباشد:

حوزوی نداشته باشد، باید مراتب علمی وی بر اساس دستورالعمل شورای گسترش حوزه‌های علمیه، حداقل معادل با مدرک تحصیلی سطح چهار تشخیص داده شود.

در موارد ضروری با تشخیص مدیریت حوزه‌های علمیه و آئیننامه ماده 38:

شورای عالی حوزه‌های علمیه تصدی مدیریت مجتمع عالی وابسته توسط اتباع غیر ایرانی بلامانع است.

- تلبس دائم به لباس روحانیت؛

در صورت احراز موفقیت در آزمون، 40 م و تعداد کثرت 60 و سال و پیش تبصره:

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، رعایت حداکثر سن موضوع این بند، لازم نیست.

○ تأهل؛

مدیر مجتمع وابسته و انطباقی نهادها در مرکز راهبردی و مدیر وظایف حوزه‌های ماه 39.

علمیه و تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه و با حکم مدیر

حوزه‌های علمیه به مدت 3 سال منصوب می‌شود؛ انتصاب مجدد

عزل و قبول استعفای مدیر مجتمع ماده 40، ایشان بلامانع است.

حداکثر طرف ماده 41، وابسته با مدیر حوزه‌های علمیه می‌باشد.

مدت دو ماه پس از عزل، استعفاء یا فوت مدیر مجتمع، باید فرد

پیشنهادی از طرف مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به شورای

گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید، معرفی گردد؛ تا تأیید نهایی

مدیر جدید، یک نفر به انتخاب مدیر حوزه‌های علمیه به عنوان

ماده سرپرست مجتمع حداکثر به مدت 6 ماه ادای وظیفه می‌نماید.

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه موظف است دو ماه قبل از 42

اتمام مدیریت مجتمع نسبت به معرفی مدیر اقدام نماید؛ تا تأیید

مدیر جدید، مدیر قبلی (پس از اتمام مدت مدیریت خود) به عنوان

ماده سرپرست، حداکثر به مدت 6 ماه ادای وظیفه خواهد نمود.

وظایف و اختیارات مدیر مجتمع به شرح ذیل می‌باشد: 43

○ مدیریت کلان امور آموزشی، پژوهشی، تہذیبی، تبلیغی و

اجرای مجتمع براساس مصوبات شورای عالی و مقررات

مرکز مدیریت؛

○ ایجاد هماهنگی، هم‌افزایی و وحدت روبه در میان واحدهای

زیر مجموعه؛

▪ پیشنهاد سیاست‌های علمی مجتمع در چارچوب

مصوبات شورای عالی و مقررات مرکز مدیریت

حوزه‌های علمیه به شورای مجتمع جهت تصویب؛

- تعامل اثربخش با مراکز علمی و اجرایی مرتبط در سطح ملی و استانی در چارچوب ضوابط و مقررات؛

- تهیه آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مورد نیاز مجتمع در حدود وظایف و اختیارات خود و پیشنهاد به شورای مجتمع جهت تصویب؛

- پیشنهاد معاونین مجتمع به شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید؛

- نصب معاونین مجتمع پس از تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه و نیز عزل و قبول استعفای ایشان؛

- تهیه و پیشنهاد کلیات برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، تہذیبی - تربیتی و تبلیغی به شورای مجتمع؛

- صدور احکام اعضای گروه‌های علمی تربیتی واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛

- تهیه و پیشنهاد هر نوع توسعه یا انحلال واحدهای تابعه، دوره‌های آموزشی و تصویب یا اجرای رشته‌ها یا گرایش‌های تحصیلی واحد آموزشی به شورای مجتمع؛

- تهیه و تنظیم بودجه جاری، عمرانی و تحقیقاتی مجتمع و پیشنهاد به شورای مجتمع جهت تأیید و ارسال به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

- زمینه‌سازی استفاده از ظرفیت اساتید، نخبگان و فارغ‌التحصیلان واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
 - برنامه‌ریزی در خصوص ارتقاء سطح دانشی، مهارتی و تهذیبی- اخلاقی مدیران، معاونین و اساتید مجتمع؛
 - تأیید و نظارت بر کلیه امور مالی، انعقاد قراردادهای، اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور مجتمع در حدود وظایف و اختیارات خود؛
 - ارائه گزارش عملکرد سالانه مجتمع و سایر گزارش‌های درخواستی به شورای مجتمع و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
 - انجام سایر وظایف محوله مرتبط از طرف مرکز
- فصل چهارم: موارد مشترک بین مجتمع‌های تعلیمی وابسته هر مجتمع دارای چهار معاونت به شرح ذیل ماده 44. خواهد بود: (1 معاونت آموزش؛ 2 معاونت پژوهش؛) شرح تبصره: معاونت تهذیب و تبلیغ؛ 4 معاونت اجرایی. وظایف معاونت‌ها و پست‌های سازمانی مجتمع توسط دفتر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، حسب مورد با همکاری معاونت‌های مربوطه تهیه و پس از تأیید مدیر حوزه‌های علمیه ابلاغ خواهد شد. تصویب دستورالعمل مربوط به سازمان نفرات ماده 45. مجتمع وابسته و غیر وابسته با شورای عالی حوزه‌های علمیه خواهد بود؛ تعیین سازمان نفرات و تطبیق با دستورالعمل مذکور، در شورای گسترش حوزه‌های علمیه معاونان مجتمع ، باید دارای ماده 46. صورت می‌گیرد.

شرایط ذیل باشند: 1) اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه و وفاداری به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛ 2) التزام به رسالت‌ها، ارزش‌های اسلامی و شئون روحانیت؛ 3) برخورداری از حسن شهرت و دارا بودن صلاحیت‌های اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛ 4) داشتن حداقل 25 سال؛ 5) در صورتی **تبصره 1:** داشتن حداقل مدرک سطح سه؛ که معاون، مدرک تحصیلی رسمی حوزوی نداشته باشد، باید مراتب علمی وی بر اساس دستورالعمل شورای گسترش حوزه‌های علمیه، حداقل معادل با مدرک تحصیلی در معاونت **تبصره 2:** سطح سه تشخیص داده شود. اجرایی، داشتن حداقل مدرک سطح دو، کفایت می‌کند و همچنین نیازی به دارا بودن سابقه تدریس و پژوهش نیست. 6) دارا بودن سابقه تدریس یا پژوهش مورد قبول مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛ 7) تأهل؛ 8) تلبس دائم به لباس روحانیت؛ 9) توانمندی در انجام دادن وظایف محوله. معاونین مجتمع‌ها در ابتدای تأسیس **ماده 47.** انتصاب‌های بعدی، باید به تأیید شورای گسترش حوزه‌های ساختار سازمانی مجتمع‌ها به **ماده 48.** علمیه برسند. مدیران واحدهای **ماده 49.** شرح ذیل خواهد بود: آموزشی زیر مجموعه مجتمع‌های وابسته و غیر وابسته در ابتدای تأسیس و انتصاب‌های بعدی، پس از تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه با حکم مدیر مجتمع به مدت 3 سال منصوب می‌شوند؛ سایر واحدهای زیر مجموعه **ماده 50.** مجتمع نیز باید به تأیید مرجع ذی صلاح برسند. ارتباط واحدهای زیر مجموعه مجتمع با واحدهای سازمانی

خارج از مجتمع فقط از طریق مدیریت مجتمع خواهد بود.

واحدهای زیر مجموعه مجتمع، حسب **مورد ماده 51**.

باید دارای مجوز فعالیت از شورای گسترش، شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی و سایر مراجع ذی صلاح باشند؛ واحدهای مذکور در چارچوب مأموریتها و شرح وظایف خود فعالیت خواهند نمود؛ قبل از تأسیس مجتمع **مادمو** واحدهای زیر مجموعه آن باید دارای مجوز باشند.

الگوی (فرم) تقاضای مجتمع‌های وابسته و غیر وابسته. **52**

براساس این آیین‌نامه و در چارچوب مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه تهیه و به تأیید شورای گسترش فرایند نگاری **ماده 53** حوزه‌های علمیه، خواهد رسید.

مجتمع‌ها و واحدهای زیر مجموعه آن و نحوه ارتباط آن‌ها با یکدیگر توسط دفتر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی با هماهنگی و همکاری معاونت‌های مرتبط تهیه و به تأیید **ماده 54** شورای گسترش حوزه‌های علمیه خواهد رسید.

دستورالعمل مربوط به مواد مختلف این آیین‌نامه غیر از موارد مندرج در این آیین‌نامه، توسط دبیرخانه شورای گسترش حوزه‌های علمیه تهیه و به تأیید مدیر حوزه‌های سایر فرایند تأسیس و **ماده 55** علمیه، خواهد رسید.

انحلال مجتمع همانند فرایند تأسیس و انحلال مرکز تخصصی و یا مؤسسه آموزش عالی حوزوی و براساس شورای عالی حوزه‌های علمیه خواهد بود. **1080** مصوبه

این آیین‌نامه در 56 ماده و 26 تبصره در تاریخ **ماده 56**.

1401/11/07 به تصویب شورای عالی حوزه‌های علمیه رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراء می‌باشد.

